

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Šablona č. IV, sada č. 1	
Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor	Člověk a jeho svět
Tematický okruh	Stará řemesla
Téma	Kovářství
Ročník	3.
Anotace	Materiál slouží přiblížení starého řemesla – kovářství. Určeno pro samostatnou práci.
Očekávaný výstup a klíčové kompetence	Žák je schopen uchopit tradici starého řemesla a uvědomit si jeho hodnotu.
Klíčová slova	Kovář, kovařina
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Autor/vytvořeno	Bc. Kristian Ostřížek / únor 2012

Metodika:

Necháme žáky pročíst text o kovařině a následně vypracovat jednotlivé otázky.

Kovář - Jedním z nejvýznamnějších a nejznámějších řemeslníků byl bezesporu kovář. Původním vybavením kovárny byla kovadlina, na které se zpracovávalo rozžhavené železo a která měla i 200kg, a ruční měch s výhni. Ve výhni se topilo dřevěným uhlím, které se za pomoci měchu rozdmýchávalo až na teplotu 1200°C, při které se dá železo tavit. Kováři si museli všechno vyrobit i s jednoduchými nástroji sami. Od podkov a různých druhů kování na vozy a kola až po hřebíky. Mezi základní kovářovo nástroje patří kladivo, kleště, pilníky, průbojníky na dělání děr. Ti kováři, kteří vyrábějí hřebíky, používají hřebenovky – desky s otvory, ve kterých se dělají hlavičky hřebíků. Někteří z kovářů dokázali zručně vytrhnout bolavé zuby. Kováři často pomáhal pomocník – přítloukač – který pracoval s velkým dvouručním kladivem, tzv. perlíkem.

Kovář byl vždy řemeslníkem, který převážně za horka tvaroval železo do žádoucí podoby kladivem na kovadlině. Řemeslo se členilo podle druhu výrobku na řadu příbuzných oborů, jako bylo samotné kovářství, zbrojířství, zámečnictví, kotlářství, cvočkařství aj.

Železo a další kovy, které kovář zpracovává, pochází ze země.

- 1) V textu najdi a podtrhni 3 slovy s předponou vy/vý.
- 2) Jak se říká místu, kde pracuje kovář?
- 3) Kovář ke své práci potřebuje všechny čtyři elementy.

Jak používá vzduch?

Jak používá oheň?

Jak používá vodu?

Jak používá zem?

- 4) Teplota ve výhni může být velmi vysoká, třeba i 1200°C. Běžná teplota u nás v létě bývá 25°C. Kolikrát je teplota ve výhni vyšší?
- 5) Co všechno kovář vyráběl? Jaké jsou kovářské obory?
- 6) Na obrázku najdi a pojmenuj: kovář, přitloukač, kladivo, perlík, kleště, výheň, měch, podkova.

- 7) Seřaď následující kovy podle měkkosti: měď, železo, bronz, cín.

Zdroje:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kov%C3%A1%C5%99stv%C3%AD>

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mendel_I_047_r.jpg?uselang=cs

<http://brtpichlavec.sweb.cz/ves/remesla/remesla.htm>